

Bemærkninger til forslaget.

I folketingsåret 1968-69 fremsatte medlemmer af den socialdemokratiske folketingsgruppe forslag til folketingsbeslutning om gennemførelse af en pensionsreform. (Om forhøjelse og automatisk regulering af de offentlige pensioner (folkepension, invalidepension og enkepension) og om indførelse af en offentlig tillægspension). Forslaget, der blev fremsat den 14. november 1968 (Folketingstidende 1968-69, forhandlingerne sp. 1883, tillæg A. sp. 1883), blev underkastet 1. behandling den 6. december 1968 (forhandlingerne sp. 2193) og henvistes til behandling i et udvalg, der ikke nåede at tilendebringe sit arbejde inden folketingssamlingens slutning, jfr. den af udvalget afgivne beretning af 00. september 1969 (tillæg B. sp. 0000). Forslaget gennemføres derfor i uændret skikkelse, bortset fra den del af forslaget, som vedrørte forenklinger og lempelser i fradragsreglerne i pensionslovgivningen, idet forbedringer i så henseende blev gennemført ved vedtagelsen af en række lovforslag i slutningen af folketingssamlingen.

Ved at gennemføre forslaget fastholder socialdemokratiet nødvendigheden af at fortsætte den ved socialdemokratiets initiativ rejste debat om forbedring af pensionssystemet, hvorved man erindrer om, at daværende socialminister Bundvad i en redegørelse til folketinget i efteråret 1967 fremsatte den socialdemokratiske regerings tanker om, hvorledes en almindelig tillægspensionsordning kunne udformes.

Det blev ved denne lejlighed fremhævet, at den skitserede ordning var et led i en almindelig forbedring af forholdene for pensionisterne, og at der skulle ske forbedringer for de nuværende folke-, invalide- og enkepensionister jævnsides med nyordningens gennemførelse.

Under den efterfølgende debat i folketinget gik de tre borgerlige partier med et flertal skarpt imod den del af reformen, som drejede sig om en tjenestemandslignende pensionsordning baseret på arbejdsgiverbidrag og fondsdannelse. Det fremgik dog af debatten, at der også var interesse i andre partier for at gennemføre visse forbedringer for de ældre gennem forhøjelser af folkepensionen.

For socialdemokratiet har det altid stået som en central opgave at arbejde for forbedringer af folkepensionen og de øvrige offentlige pensioner.

På denne baggrund forekommer det naturligt for socialdemokratiet at stille konkrete forslag om forbedringer for pensionisterne.

Forbedringer i pensionssystemet bør omfatte dels en forbedring af det gældende pensionssystem,

dels en overbygning i form af indførelsen af en værdifast tillægspension.

Som første led i forbedring af pensionerne bør disse ajourføres efter den lønudvikling, som har fundet sted siden 1. april 1968, og der bør tillige indføres en automatisk regulering af pensionerne i forhold til arbejdsmarkedets lønninger.

Endelig finder forslagsstillerne, at de gældende regler for ved dispensation at tillægge en person indtægtsbestemt folkepension fra det 60. år bør udvides. Forslagsstillerne er vel opmærksom på, at der ved lov nr. 443 af 6. december 1967 om ændringer af lov om folkepension er skabt mulighed for en rimelig fortolkning, således at der i højere grad end hidtil kan tages sociale hensyn ved afgørelsen af, om dispensation bør gives. Forslagsstillerne finder imidlertid, at man i højere grad bør kunne give adgang til førtidig folkepension, f. eks. til personer, der på grund af erhvervsmæssige strukturforandringer bringes i økonomiske vanskeligheder.

Herudover må der imidlertid ske en fortsat udbygning af pensionerne. Gennemførelsen af den fulde folkepension pr. 1. april 1970 er en vigtig forbedring i samfundets politik over for de ældre medborgere, idet der herved er sikret alle en socialt set forsvarlig pension, men det må være nødvendigt nu at søge gennemført en ordning, der sikrer, at pensionister i større omfang opnår del i de goder, som den øvrige befolkning opnår gennem den øgede velstand, således at den eksisterende forskel mellem pensionisternes indtægter og de typiske indtægter i erhvervslivet udjævnes. Det foreslås derfor, at pensionerne forhøjes, således at de kommer til at svare til ca. 60 pct. af den typiske indtægt.

Af samme grund foreslås endvidere, at der efter gennemførelsen af den fulde folkepension indføres en værdifast tillægspension til de offentlige pensioner (folkepension, invalidepension og enkepension), der — når den er fuldt udbygget — udgør 50 pct. af folkepensionens grundbeløb.

I bemærkningerne til det i 1968 fremsatte forslag var der nærmere redegjort for størrelsen af den foreslåede tillægspension og de hermed forbundne udgifter. Forslagsstillerne er opmærksom på de ændringer i pensionslovgivningen, herunder m. h. t. ydelsernes størrelse, som er foretaget siden, men har dog nedenfor fastholdt de talmæssige oplysninger uændret under hensyn til deres indbyrdes sammenhæng samt under hensyn til, at en ajourføring på dette tidspunkt ikke kan antages at have betydning for vurderingen af forslagets principielle rækkevidde.